

meer dan bij Shell, onder druk hebben gezet. Financieel topman Byron Grote stelt evenwel dat de voorraden welbewust zijn opgevoerd vanwege de momenteel in de futuremarkt heersende 'contango' – de situatie waarbij prijzen voor levering van olie in de toekomst hoger liggen dan in de spotmarkt. In het eerste kwartaal deed een vat olie 43 dollar, terwijl de prijs van een vat voor levering in december 59 dollar bedroeg. Als BP met deze speculatie juist blijkt te hebben gegokt, mag in de komende kwartalen op winstmeevallers worden gerekend.

Hard geraakt werden ook BP's Russische activiteiten, die zijn ondergebracht zijn in TNK-BP, een joint venture met vier Russische miljardairs. Het resultaat in deze joint venture, waarin BP een belang houdt van 50 procent, kelderde met 85 procent. Evenals Shell, dat de nodige kleerscheuren opliep in het wespennest van de Russische politiek en in 2006 geconfronteerd werd met een gedwongen gedeeltelijke verkoop van zijn belang in Sachalin II aan Gazprom, ontmoet BP veel problemen van politieke aard. Terwijl Shell al jaren kampt met de overlast van Nigeriaanse rebellen in het voor de oliemaatschappijen belangrijkste oliewingebied, ondervindt BP veel hinder van Koerdische rebellen die met aanslagen het olietransport in de Kaukasus regelmatig lamleggen. Ook de Russische inval in

Azerbeidzjan in juni 2008 leverde veel overlast op.

BP volgt dezelfde tactiek als Shell om het vertrouwen van beleggers op te vijzelen door het dividend te verhogen ten koste van het aandeleninkoopprogramma waaraan ook BP jarenlang agressief uitvoering gaf. Opvallend is verder het verschil in benadering op het vlak van de investeringen. Terwijl Shell voor 2009 vasthoudt aan het hoge investeringsniveau van 31 tot 32 miljard dollar, heeft BP al tweemaal de voorgenomen investeringen voor dit jaar verlaagd waarbij deze tot onder de 20 miljard dollar zullen terugvallen.

BP heeft zich voorgenomen dit jaar voor 2 miljard dollar in de kosten te snijden. In de afgelopen paar goede jaren met olieprijsen die telkens nieuwe records vestigden, hebben oliemaatschappijen zich weinig aan kostenbeheersing gelegen laten liggen. Een stringenter kostenbeheer kan daarom bij BP veel opleveren en dat geldt in niet mindere mate eveneens voor Shell. Oilservicemaatschappijen die olieboorinstallaties leveren en seismische diensten verlenen worden nu afgeknepen, wat kan resulteren in een daling van hun tarieven tot wel 40 procent.

POLITIEKE ONZEKERHEDEN

Eenieder die de afgelopen twee jaar de oliemarkt heeft gevolgd, zal niet gauw nog pre-

tenderen de olieprijs te kunnen voorspellen. Toch is er reden om aan te nemen dat de prijzen weer in de lift zitten. De Chinese economie, 's werelds grootste olieverbruiker, en ook die van India groeien naar verwachting dit jaar nog met respectievelijk zo'n 6,5 en 4,5 procent en bieden tegenwicht aan vraaguitval in de westerse markten. Op wat langere termijn leidt de reductie van exploratiebudgetten tot nieuwe knelpunten waarbij als de motor van de economie in de Verenigde Staten en Europa weer aanslaat gemakkelijk een 'supply crunch' kan ontstaan en de prijs naar nieuwe recordhoogtes kan stijgen.

Shell en BP opereren onder vrijwel identieke marktomstandigheden. Ze zitten in de vergelijkbare situatie dat ze in toenemende mate geconfronteerd worden met politieke onzekerheden en overheden die een steeds grotere vinger in de pap willen.

Qua omzet is Shell circa 25 procent groter dan BP. Qua winstgevendheid zit BP mo-

